

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

2 Perditur hic divinus amor: non in paradiso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

DISTINCTIO II.

Quia non de penitentia solum capta habet sermo, aliquid...
Quia non de penitentia solum capta habet sermo, aliquid...
Quia non de penitentia solum capta habet sermo, aliquid...

modum, finis celestium preceptorum, mors criminum, vita virtutum, virtus pugnantium, palma victorum...
anima & sanctorum mentium, causa meritorum bonorum, premium perfectorum: sine qua nullus Deo placuit, cum qua aliquis peccare nec potuit, nec poterit...

Si qui semel notatus fuerit invidia vel contentione...
Si qui semel notatus fuerit invidia vel contentione...
Si qui semel notatus fuerit invidia vel contentione...

Unde Augustinus ad Iulianum comitem...
Unde Augustinus ad Iulianum comitem...
Unde Augustinus ad Iulianum comitem...

C. III. Item super epistolam primam Iohannis...
C. III. Item super epistolam primam Iohannis...
C. III. Item super epistolam primam Iohannis...

R. Adhuc de est charitas? securus esto, nihil mali peccare potest...
R. Adhuc de est charitas? securus esto, nihil mali peccare potest...
R. Adhuc de est charitas? securus esto, nihil mali peccare potest...

C. IV. Item Gregorius lib. 10. Moralium, c. 22...
C. IV. Item Gregorius lib. 10. Moralium, c. 22...
C. IV. Item Gregorius lib. 10. Moralium, c. 22...

V. Aliter est, et mors dilectio. Virtuti etenim moralis dilectio comparatur...
V. Aliter est, et mors dilectio. Virtuti etenim moralis dilectio comparatur...
V. Aliter est, et mors dilectio. Virtuti etenim moralis dilectio comparatur...

C. V. Item Prosper 2. in lib. 3. de vita contemplativa, c. 11...
C. V. Item Prosper 2. in lib. 3. de vita contemplativa, c. 11...
C. V. Item Prosper 2. in lib. 3. de vita contemplativa, c. 11...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...
Quia est, ut mihi videtur, recta voluntas, ab omnibus terrenis ac presentibus profus averfa...

Capitulum hoc confectum est ex verbis Prosperi hinc inde collectis...
Capitulum hoc confectum est ex verbis Prosperi hinc inde collectis...
Capitulum hoc confectum est ex verbis Prosperi hinc inde collectis...

a. al. arma. Aug. b. 1. Cor. 13. c. al. operibus. aliquos Gratiani scripta: d. al. dilectione. e. occipere amorem. brig. f. al. secundum.

L I

L I

L I

L I

L I

L I

L I

L I

L I

L I

utatur, inter opera B. Augustini... Gratianum. Atq. emendata quedam, & etiam addita nonnulla sunt ex ipso B. Prospero. Sed opera presertim fuerit integrum locum apud ipsum legere, copiosi enim, & ornatisimi explicaverunt.

¶ Hac est proximi] Ita legitur non modo in originali, sed etiam in versuibus Gratiani codicibus: in vulgato erat, Quapropter charissime tota dilectione satage, ut bonum, &c.

C. VI.

Item Beda super Ioannem ad c. 7.

¶ Vixendum a est interea, quomodo speciale filium Dei agnoscendi signum fuerit, quod super cum descendit & manserit Spiritus. & infra. ¶ Quid magnum est filio Dei, quod in ipso manere Spiritus astruatur? Notandum ergo, quod semper in Domino manserit Spiritus Sanctus: in sanctis autem hominibus, quamdiu mortale corpus gesserint, partim maneat in æternum, partim reditus recedat. Manet quippe apud eos, ut bonis insistant actibus, voluntariam pauperatatem diligant, munditiam esciant & sitiant iustitiam, misericordiam, munditiam cordis, & tranquillitatem pacis amplectantur: sed & pro observatione iustitiae persecutionem pati non vereantur, elemosinis, orationibus, jejuniis, cæterisque fructibus Spiritus insisterent desiderant. Recedit autem ad tempus, ne semper infirmos curandi, [mortuos & suscitandi,] demones eiciendi, vel etiam prophetandi habeant facultatem. Manet semper, [ut possint habere virtutes, & ut mirabiles ipsi vivant.] Venit ad tempus, ut etiam aliis per miraculorum signa, quales sint intus, effulgeant.

C. VII.

Item Apostolus 1. Corinth. 9.

¶ Caritas nunquam excidit.

C. VIII.

Item Augustinus super epistolam primam Iohannis, tractatu 3.

¶ Vñtio & invisibilis Spiritus Sanctus est: unctio i. invisibilis charitas est: quæ in quocumque fuerit, tanquam radix illi erit: quæ quamvis ardente sole, arescere non potest, nutritur calore solis, non arescit.

¶ Vñtio invisibilis charitas est] Hinc usq. ad finem eodem modo se habent apud magistrum, atq. apud Gratianum. Sed apud B. Augustinum aliter. Vñtio invisibilis, inquit, charitas illa est, quæ in quocumque fuerit, tanquam radix illi erit, quamvis ardente sole arescere non potest. Omne quod radicatum est, nutritur calore solis, non arescit. Ita non negat charitatem posse arescere, sed quod in charitate radicatum est.

C. IX.

Item Gregorius super Ezechiel, homilia tertia.

¶ Pennata animalia, videlicet prædicatores sancti, cum incedunt, minime revertuntur: quia sic à terrenis actibus ad spiritalia pertranscunt, ut ad ea, quæ reliquerunt, ulterius nullatenus reflectantur. & paulo post. [Nemo h. mittens manum in aratrum, & aspiciens retro, aptus est regno Dei.] Manum quippe in aratrum mittente, est quasi per quandam compunctionis vomerem ad profectuos fructus terram sui cordis apertur. Sed retro post aratrum aspicit, qui post exordia boni operis ad mala revertitur, quæ reliquit. Quod quia electis Dei minime contingit, rectè nunc per Prophetam i. dicitur: [Non revertentur cum incederent.] & paulo post. Vnde Paulus: k [Vnum verò, quæ retro sunt, ob-

a Sent. 3. dist. 31. Ioan. 1. b al. recedat. c Absint ab originali. d al. possint habere virtutem. orig. e Absint ab originali. f Senten. 3. dist. 31. g Senten. ibid. h Luc. 9. i Ezechiel. 9. k Philipp. 3.

litus, in ea, quæ sunt anteriora a extendens nec, sed ad palmam superæ vocacionis.] In anteriora certatentus, corum, quæ retro sunt, oblitus fuerat, quæ temporalia despiciens, sola quæ sunt æterna, quæ-

C. X.

Item in eundem, homilia quinta. ¶ Non revertentur, cum incederent, i. qui oblitus quippe sic ad bona tendunt, ut ad mala revertenda non redeant. [Qui enim perseveraverint in finem, hic salvus erit.] Et, sicut per Salomonem a dicitur: [Iustorum semita, quasi lux splendens procedit usque ad perfectum diem.] In eorum mentibus animis bonum desiderium, atque intellectus lucidior jam pars dici est: sed quia usque ad finem via in terra proficiunt, ad perfectum diem tunc veniunt, quantum celestia regna perduci, in ea luce, quam desiderant minus aliquid non habebunt.

C. XI.

Item Hieronimus. ¶ Potest & discursus atque mobilitas Spiritus intelligi. In sanctorum quippe cordibus quamdam virtutes semper permanet: iuxta quosdam recessurus venit, & venturus recedit. In hâc emenspe, atque charitate, & in bonis aliis, sine quibus ad celestem patriam non potest veniri [sicut est humilitas, castitas, iustitia, atque misericordia] perfectum non deserit. In prophetia verò virtute, docetiam invidia, miraculorum exhibitione, electis suis aliquando est, aliquando se subtrahit. & paulo post. ¶ In sanctorum virtutibus, sine quibus ad vitam minime pervenit Spiritus Sanctus in electorum suorum cordibus permanet unde i. rectè stabilis dicitur. In his vero, per quos virtutis virtus ostenditur, aliquando miserabiliter profecto est, aliquando misericorditer recedit.

C. XII.

¶ Vnde rectè stabilis dicitur] Hac ex parte Gregorius dispositione alius verbi huc sunt à collectivitate.

C. XIII.

¶ Vnde Ambrosius super epistolam ad Corinthios, ad c. 6.

¶ Ista charitas est, quæ desinit in adveniens. ¶ Referuntur verba glisse ordinaria: nam h. dicitur si sunt hoc, Simulata charitas in his est, qui in necessitate, deserunt fratres.

2 pars. Ex præmissis itaq. apparet, quod charitas in bita ulterius non amittitur. Quis enim charitatem sine virtutibus, criminaliter ulterius peccare non potest: ut ad gratiam ad naturam impossibilitatem referatur. Sed quod charitatem habens, criminaliter peccare non possit, testatur Augustinus in libro 30. humilitatis, homilia octava, dicitur.

C. XIV.

¶ Via radix h. omnium malorum est cupiditas. Radix omnium bonorum est charitas, & simul esse non possunt, nisi una penitus i. evulsa fuerit. plantari non poterit. Sine causa aliquis contraxerit incidere, si radicem non contenderit evellere.

¶ Cui ergo, qui criminaliter peccat, charitatem nunquam habet se probatur, evidenter colligitur, paucitatem non agere quandoq. criminaliter peccat k.

C. XV.

¶ Unde Augustinus. ¶ Charitas est aqua, de qua Dominus ait in Evangelio: i [Qui biberit ex aqua, quam ego dabo illi, sitiet in æternum.]

¶ Hac sententia non est inventa apud B. Augustinum, sed

a al. ante. b al. ambularent. c Exph. 1. Matt. 1. d Prev. 4. e Sent. 3. dist. 31. f al. respiciunt ad considerationem. orig. g Senten. 3. dist. 31. h 1. Timoth. 1. i al. tradidit. k al. peccavit. l Luc. 4.

dum virtus animositatem Regis, & Egyptum reliquit: dum dicitur vallatum auxilio, Regi servorem contempserit, atque in virtute signum populum de Egypto eduxit. Que a omnia quibus laudibus sunt ostendenda, si tunc charitas in eo non erat, cum non habebat aliquid virtutis in se rancus boni operis, nisi procedat ex radice charitatis? Quomodo autem charitatem non habebat, cur b Dominus facie ad faciem loquebatur, sicut homo solus loquitur cum amico suo? Quomodo charitatem non habebat, qui pro populo supplicans dicebat: c (aut dimitte eis noxam hanc, aut me dele de libro tuo?) An non proximum diligebat, qui d pro populo se obiciebat, sicut ab interitu liberavit? An non diligebat Deum, qui c pro eo in vituli cultores deservens, ipsius vituli caput in pulverem comminuit: atque ut in secessu propter eum, aqua missum Israhel biteridiam dedit, nonnulli ex eius cultoribus gladio spiriti percipimus, ut populum, cuius erat meritis major servitus, reconciliaret Deo? An f non charitatem habebat, de cuius spiritu Dominus accepit, & super septuaginta foveas Israhel præsens? Qui tamen ad aquas contradiens de Dei potentia, sive de eius benignitate dubitavit, cum cetera certa fide promississet, productus us aquam de petra, distillatorem exercebat, dicens: g (Nunquid de petra hac patet vobis ducere aquam?) Quod nulli leve videatur, cum in panam delicti eius, sibi & Aaron a Domino dicitur sit. (Quia non exaudisti vocem meam, ut glorificaretis me coram filio Israhel, non introductis populum hunc in terram, quam dedi eis.) An h charitatem non habebat Aaron, quando fratri coadjutor datus est, ut offerret eis ad populum, ut per eum signa fierent in Egypto? Qui i tamen in cultura vituli postea consensum populo adhibuit. An h charitatem non habebat, quando ex omni multitudine filiorum Israhel filius a Domino electus est, ut pontificatus ante eum fungeretur? Si charitatem non habebat, bonus non erat: Si autem bonus non erat, tunc pra ceteris a Domino in Pontificem electus est? An charitatem non habebat, quando pro populo cum virgulis incedens se proposuit, & itam Deo placavit? Et tamen, ut promissum esset ad opus contradiens iram Domini ad versum se postea provocavit. Nunquid etiam David charitatem non habuit, super l quem Spiritus Domini a die unigeniti dicitur esse? An forte dicitur esse directus super eum, ut ex tunc gratiam prophetandi haberet, non ut ex eo gratiam divina dilectionis acciperet? Quod absurdum plane videtur de se sentire, de quo Dominus ait: m (Inveni hominem sciendum cor meum.) Quomodo etiam charitatem non habebat, qui n eguerenti animam suam peperit? qui oram clamandi eius praesertit, postea cor suum graviter percussit, clamans: (Quem persequeris Rex Israhel, canem mortuum, & vulicem suum?) Quomodo charitatem non habebat, qui o mortem inimici sui tam gravissimam tulit? Quomodo charitatem non habebat, qui p aquam de cisterna Berthelem suorum periculo sibi oblatam non habuit, sed coram Domino blavit? Quomodo charitatem non habebat, qui irrisus a Michel filia Saul, eo quod ante arcam Domini citharam & Psalterium percussens saltasset, ait: (Ludam & vitor stam in oculis meis.) Si charitatem non habebat, qua consentita securus imprecabatur sibi ipsi, dicens: q (Si reddita retribuentibus mihi mala, decedam merito ab inimico meo manu?) Si charitatem non habebat, qua meritis iudicis iudicari rogabat, dicens: r (Iudicia me Domine frondam iustitiam meam, & frondam in iniquitatem meam super me?) Idem s (Iudicia me Domine, quoniam ego in iniquitatem mea ingressus sum.) Et tamen post tot & innumera alia digna, & superne dilectionis iudicia, quam graviter deliquit, multo ignorat, qui t Bethsabe adulterium, & Vera homicidium audivit. Cujus potentiam sine charitate Domino obtulit, veram cordis contritionem non habuit. Quomodo ergo sacrificium cordis contriti, & Spiritus contritum Domino promittere audebat, di-

com? a (Si voluisti sacrificium, dedisti utique: habebat enim delectabile. Sacrificium Deo, Spiritus contritus. Deo, dicitur enim cum fassis penitentia nulla a Deo promittatur remissio modo a Propheta b audire meruit: (Disiungam est iniquitatem tuam,) si veram cordis contritionem non habuit? Evidentius que apparet, cum tunc charitatem habuisset, & ex charitate sacrificium cordis contriti, & Spiritus contritum Domino obtulisset, qui temerarie postulasset: c (Averte faciem tuam a peccato meo, & cetera, que in eodem Psalmo continentur, nisi videtur magis dilectio boni ad humilitatem penitentiam suam provocavit. Item etiam sanctus Ambrosius d in libro de Isaac, & cetera, scriptis dicens: (Egerat & sanctus David odium suum Regis, non linguam terris, sed delectationem contigit Regi in ore & facie, quia non eum adhaerere Deo,) cui sine charitate nullum magis adhaerere potest. Et tamen, quoniam gratiter in populo dicitur tione postea deliquit, ipse dicitur penitentiam, cum in dicitur hanc sententiam, qui criminaliter deliquit, ut in primum remissionem in baptismo confusus non est, sive in eum oblat, sive adultus ad baptismum accessit: quia Deo amorem non habuit, sine quo verum unquam invenit gratiam: atque non habuit heresim Iovinianus, si verè ex aqua & Spiritu sancto quærit fuerit, alterius criminaliter peccare non potest? nisi contritionem peccati, aqua tantum, non Spiritus probatus offerretur. Quis sententia illud epistola Iohannis f confiteretur videtur: (Omnia que tuus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam scences spiritus non eo: & non potest peccare, quia ex Deo natus est. In hoc mundo missi sunt filii Dei, & filii diaboli.) Et in hoc epistola Iohannis qui natus est ex Deo, non peccat: sed generatus est ex Deo, & malignus non tangit eum.) Verum hæc adverte, quod quantum illi sententia favet, atque illa sola erret quæ quantal sit adversa, Hieronymus edidit, scribens in eadem sententia lib. 2. in princip.

C. XL.

Senim, inquit, omnis g, qui natus est ex Deo, non peccat, & a diabolo tentari non potest: quomodo præcipit, ut caveant, ne tententur? dicens: (Nihil custodite vos a simulachris.) & in eodem versu epistola: (Si dixerimus, quia peccatum non habemus, nos seducimus, & veritas in nobis non est. Si dicimusur peccata nostra, & mandat nos ab omni iniquitate peccata nostra, & mandet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus, quia non peccavimus, mendaciam sumus eum, & verbum eius non est in nobis.) Etenim, quod Iohannes baptizatus ad baptizatos scripsit, quod omne peccatum a diabolo sit. Ille peccatorum se confitetur, & sperat remissionem, post baptismum peccatorum. Et Iovinianus meus dicit: (Quis ergo? Quis sibi Apostolus i loquitur? minime. In eodem versu loco, ut hoc dixerit, statim edidit: & (Filioli mei, scribo vobis, ut non peccetis: sed & si quis peccatum advocatum habemus apud patrem, Iesum Christum iustum, & ipse est propitiatus pro peccatis nostris pro nobis autem tantum, sed etiam pro peccatis nostris. Et in hoc scimus, quod cognovimus eum, si mandata eius obsevemus. Qui dicit se nosse Deum, mandata eius non custodit, mendax est, & in hoc est mendax. Qui autem servat verbum eius, verum est in hoc est verum Dei perfecta est. In hoc scimus quoniam in ipso habemus vitam, & ipse ambulare.) Propierea, inquit, scribo vobis, filioli mei, omnis, qui natus est ex Deo, non peccat, & tentari non peccetis: & tandem sciat nos in generatione Domini permanere, quamdiu non peccaverit: omni-

a B. Gregor. homil. 17. b Exod. 31. c Exod. 32. d Num. 26. e Exod. 32. f Num. 11. g Num. 26. h Exod. 4. i Num. 31. k Numer. 16. l 1. Regum 16. m Act. 13. n 1. Regum 24. o 2. Reg. 1. p 2. Reg. 23. q Psal. 7. r Psal. 31. s Psal. 24. t 2. Regum 11.

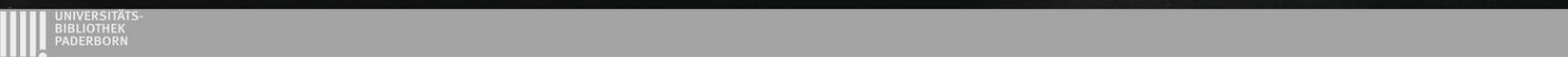
a Tsal. 10. b 2. Reg. 22. c Psal. 138. d Iohannes 1. e Iohannes 1. f Iohannes 1. g Omnia aliquos verba. h Iohannes 1. i Iohannes 1.

qui in generatione Domini perseverant peccare non possunt. Quae enim communicatio luci & tenebris? Christus & Belial? Quomodo dies & nox misceri non possunt, sic nec iustitia & iniquitas, peccatum & bona opera, Christus & Antichristus. Si suscipimus Christi operum in baptismo nostri peccatis, illico fugamus diabolum. Si peccaverimus, proinde Christus recedit: Unde & David post peccatum: [Reddemihi, ait, letitiam salutatis] Elucet, quam peccando amiserat. [Qui e dicitur esse Deus, & mandata eius non custodit, mendax est in omnia non est:] Christus veritas appellatur: [Ego sum, inquit, via & veritas,] (& e vita.) Frustramur in eo plaudimus, cuius mandata non facimus. [Sicut] bonum, & non facienti illud, peccatum est. Quomodo corpus sine spiritu mortuum, sic & fides sine operibus mortua est. Nec grande putemus unum Deum esse, cum & daemones credant, & contremiscant. [Qui] e dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare.

mon, a Simon, ecce, inquit, satanas postulat vos, ut cribraret sicut triticum: ego autem rogavi pro te, ne deficeret fides tua. & infra. ¶ Si non peccamus post baptismum, cui nobis posuimus peccata dimitti, quia in baptismate iam sunt dimissa? Quid e oramus, ne intremus in tentationem, & ut liberemur a malo, si diabolus tentare non potest iam baptizatos? Aliud autem est, si ad catechumenos hoc oratio pertinet, & non convenit fidelibus, & Christianis. Paulus e electionis vas est figuratus corpus suum, & in servitutem redigit, ne aliis praedicans, ipse reprobus inveniat. & infra. ¶ Ad Hebraeos d quoque scribens ait: [impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati, & gustaverunt donum caelestis, & participes facti sunt Spiritus Sancti, gustaveruntque nihilominus bonum Dei verbum, virtutesque saeculi futuri, & prolapsi sunt, renovari iterum ad poenitentiam, rursum crucifigentes sibi metipsis filium Dei, & offensum habentes.] Certè eos, qui illuminati sunt, & gustaverunt Dei donum caeleste, & participes facti sunt Spiritus Sancti, gustaveruntque bonum Dei verbum, negare non possumus baptizatos. Si autem baptizati peccare non possunt, quomodo nunc Apostolus dicit, [Et prolapsi sunt?] Verumne Montanus e, & Novatus hic rideant, qui contendunt non posse renovari per poenitentiam eos, qui crucifixum sibi met ipsum filium Dei, & offensum habuerunt, consequenter hunc errorem solvit, & ait: f [Confidimus autem de vobis, dilectissimi, meliora & viciniore salutis, tamen ista loquimur. Non enim illustratus est Deus, ut obliviscatur operis vestri, & dilectionis, quam ostendistis in nomine ipsius, qui ministratis sanctis suis, & nunc ministratis.] Et revera grandis iniustitia Dei, si tantum peccata puniret, & bona opera non susceperet. Ita locutus sum, inquit Apostolus, ut vos a peccatis retraherem, & desperationis metu facerem cautiore. Ceterum confido de vobis, dilectissimi, meliora & viciniore salutis. Neque enim iustitiae Dei est, ut obliviscatur bonorum operum, & ministerii, quod propter nomen eius exhibuistis, & exhibetis in sanctos, & tantum meminerit peccatorum. & paulo post. ¶ Liberi arbitrii nos condidit Deus, nec ad virtutes, nec ad vitia necessitate trahimur: alioquin, ubi necessitas est, nec damnatio, nec coronatio. Sicut in bonis operibus perfectior est Deus (non est enim volentis, neque currentis, sed miserentis, & adjuvantis Dei, ut pervenire valeamus ad calcem) sic in malis atque peccatis femina nostra sunt incentiva, & perfectio diaboli. Cum viderit nos super g fundamentum Christi edificare foenum, ligna, stipulam, tunc supponit incendium. Adificemus ergo aurum, argentum, lapides preciosos: & tentare non audebit. Quoniam & in hoc non sit certa & securus possessio. Sedet h quippe Leo in insidiis, & in occultis, ut interficiat innocentem: & vasa figuli probat fornax, homines autem iustos tentatio tribulationis. Et in alio loco scribitur: [Fili accedens ad servitutem Dei, prepara te ad tentationem.] Rursus idem Iacobus loquitur k [Estote factores verbi, & non auditores tantum. Si quis auditor est verbi, & non factor, iste similis est viro, qui considerat vultum nativitate suae in speculo: consideravit illum, & statim recedens, oblitus est qualis sit.] Frustra monuit, ut iungerent opera fidei, si post baptismum peccare non poterant. [Qui] toram legem, inquit, servaverit, & peccaverit in uno, factus est omnium reus. Quis m nostram absque peccato e conclusit Deus omnia sub delicto, ut omnibus misereatur. Petrus n quoque: [Novit, inquit, Dominus pios de tentatione eructe, & de falsis doctoribus:] Hi e sunt fontes

a. i. Genes. 6. b. Psal. 11. c. Ioann. 14. d. i. Ioann. 2. e. ad Rom. 8. h. Hieronym. f. Luc. 6. g. Luc. 2. h. Ioan. 1. i. Petrus. k. Ioan. 14. l. 2. Corin. 3. m. Luc. 1. n. abest. o. Ioh. 14. ex 70. p. Petrus. q. Rom. 5. r. Psal. 119. s. in quoque dicitur. t. Ioan. 1. u. Ioan. 13. x. Mat. 11.

a. Luc. 22. b. Matth. 6. c. i. Cor. 9. d. Hebr. 6. e. De Montani sectatoribus vide eundem in ep. ad Marcellum. f. Rom. 9. g. i. Cor. 3. Psal. h. Eccl. 21. i. Eccles. 3. k. Luc. 1. l. Luc. 2. m. Ioan. 1. n. 2. Pet. 2. o. Petr. ibid.

quoniam conatus accepisse, & sua culpa, quod acceperat, amittit. Postquam, inquit, possum omnino, quando me arguis, quod ex bona vita in malam mea voluntate recessit, ut sum dicitur: quid ego feci, qui non accepit? Accepi enim fidem, quae per dilectionem operatur, sed in illa usque in finem perseverantiam non accepi. In hoc, inquit, bono illos volebat proculdubio permanere, et tunc in bono, sed in eo non permanserunt. In hoc, inquit, bono illos volebat proculdubio permanere, et tunc in bono, sed in eo non permanserunt.

¶ Qui non accepit? Respondimus est hic locus ex originali: non autem vult esse deus. Ac tamen, quoniam haec sententia vult manifeste referre, opera pretium fuerit ad fontem hanc.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

is, qui misericors fuerat, iuxta viam suam terminum respicitatis & crudelitatis similibus inardescat. Quod valde iusto iudicio agitur, ut perdat ante homines, unde hominibus placuit, qui hoc, unde Deo displicuit corrigere nunquam curavit. Alius patienter studet: sed dum invadere alii, & servare in corde malitiam non cavet, fit quandoque impatientis, quia diu latuit dolens. Haec itaque & per aliquid, aurum sunt; & per aliquid, haerum sunt. Atque hoc aurum, quasi lutum, heritur, quando oculis peccatis exigentibus etiam virtus, quae publice claruerat, dissipatur. Sed opera pretium credimus, si in his virtutem superni ordinis subtilius perpendamus. Saepa enim omnipotens Deus ocula quorundam mala diu & tolerat, ut aperta eorum bona electorum suorum usibus profutura dispenset. Nam nonnulli mundum nequaquam funditus deserentes, non perseverantur angulum iter arripiunt: sed ad quaerendam angustam viam exemplo suo eos, qui perseverantur sunt, accendant. Unde plerumque contingit, ut ipsum hoc, quod bene videntur vivere, non sibi, sed solis potius electis vivant: dum exemplis suis ad bene vivendi studia perseverantur alios non perseverantur provocant. Saepa enim quosdam videmus viam ingredi, & ad locum propositum festinare, quos alii, quia euntes conspiciunt, sequuntur, eundemque locum pariter petunt: sed fit plerumque, ut irruente aliquo implicationis articulo post se recedant, qui praebant, & hi ad locum perveniunt, qui sequebantur. Ita nimirum sunt qui non perseverantur, viam sanctitatis arripiunt. Idcirco enim virtutis iter non perveniunt inchoant, ut eis, qui perseverantur sunt, viam, qua gradiantur, ostendant: quorum etiam factum utilitate non modica electorum profectibus et fervit: quia illos iam lapsum dum conspiciunt, de suo factum contemunt, & ruina, quae illos damnat, istos humilitat. Discunt enim in superni adiutoris protectione confidere, dum plerumque conspiciunt de suis viribus praesumptas a cecidisse. Quando ergo bene agere videntur reprobi, quasi planum iter electis sequentibus monstrant. Quando vero in lapsum nequitiae currunt, electis post se pergentibus, quasi cavendam superbia vocem ostendunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

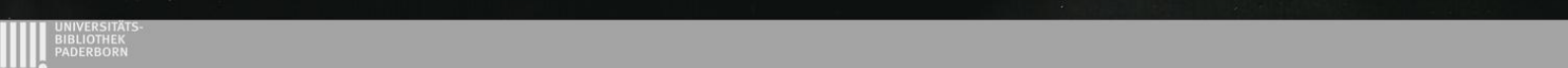
¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

¶ Quia bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. Quoniam bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt.

a. al. Argum. b. Inf. distinctio. c. ex bono. d. cum ergo. e. Manum. f. Haec non sunt inventa. g. Summatim collecta. h. Manu. i. Manus. j. Manus. k. al. detestantur. l. orig.

a. Cap. 10. b. abest ab orig. c. al. profectibus. d. abest ab orig. e. Sup. ead. claritas est aqua. f. Math. 27. g. h. b. 27. h. Jo. 1. 1.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

